

Rada hl. m. Prahy:

k rukám radního pro majetek Ing. Michala Haška Mariánské náměstí 2/2 11001 Praha 1

do datové schránky 48ia97h

Odpověď na Váš dopis

ze dne

Naše značka

Praha

ZK Pha 52/2015 14. 5. 2015

Podnět zastupitelů pro Radu hl. m. Prahy ve věci vlastnické politiky městských společností

Vážený pane radní,

za zastupitelský klub Pirátů žádám Radu hl. m. Prahy o zavedení standardů zajišťujících otevřenější a zodpovědnější správu obchodních společností, jež má hl. m. Praha ve svém akciovém portfoliu. Máme za to, že větší transparentnost městských obchodních společností je v zájmu občanů, města a nakonec i těchto společností.

Při zpracování doporučení jsem vycházel mimo jiné ze dvou analýz občanského sdružení Oživení, a to z materiálu Transparentnost městských společností: příklad 5 dopravních podniků v ČR a Manuál pro zvýšení transparentnosti municipálních obchodních společností, a dále z dokumentů nalezených na webu statnifirmy.cz. Autoři těchto materiálů vycházejí mimo jiné z doporučení OECD (OECD Guidelines on Corporate Governance of State-owned Enterprises.

Za nejdůležitější považujeme následující doporučení:

- Definování vlastnické politiky. Vlastnická politika spočívá jednak v definování obecných cílů účasti města v obchodních společnostech a dále v definování konkrétních (krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých) cílů pro jednotlivé společnosti a v monitorování jejich naplňování. Tyto cíle mohou být např. finanční (ziskovost, efektivita) či politické. Na základě plnění těchto cílů by pak měla být vyhodnocována činnost obchodních společností, resp. jejich statutárních orgánů.
- Vymezení kvalifikačních předpokladů členů statutárních orgánů. Členové představenstev a alespoň někteří členové dozorčích rad by měli být odborníci v oblasti, ve které daná obchodní společnost podniká, popř. v oblasti managementu, obchodního práva, účetnictví firem atd. tak, aby byli schopni jako celek řádně plnit svou funkci. Navrhujeme vytvořit seznam kvalifikačních předpokladů pro členství v těchto orgánech, který by byl z části obecný a z části specifický pro jednotlivé obchodní společnosti. K definování těchto předpokladů a ke kontrole jejich splnění na straně členů statutárních orgánů by mohla sloužit nominační komise Rady. U každého člena dozorčí rady, který by kvalifikační předpoklady nesplňoval, by Rada musela uvést důvod pro jeho zvolení.
- Vytvoření databáze lidí, kteří mají zájem být členy dozorčích rad a představenstev.
 Do této databáze by se registrovali uchazeči z řad politiků, nezávislých odborníků, členů

- akademické sféry, zástupců neziskového sektoru atd. U každého uchazeče by byl zaznamenán stručný životopis, údaje vypovídající o odbornosti, údaje o tom, jaké zájmové skupiny podporují jeho nominaci a další informace potřebné pro identifikování vhodných kandidátů.
- Větší informovanost veřejnosti o členech statutárních orgánů a vrcholného managementu. Na webových stránkách jednotlivých společností by měly být zveřejňovány životopisy členů dozorčí rady, představenstva a vrcholného managementu (včetně funkcí, které zastávají v jiných společnostech), výši jejich platů, odměn a výši odstupného. Tak by si veřejnost mohla zkontrolovat, že tyto zásadní funkce vykonávají lidé, kteří jsou k tomu odborně způsobilí, a že za to nejsou nepřiměřeně odměňováni.
- Zavedení povinnosti představenstva podávat pravidelné a ad hoc zprávy zastupitelstvu. Pro umožnění lepší kontroly městských firem ze strany zastupitelstva a větší informovanosti zastupitelů navrhujeme uložit úkol představenstvům jednotlivých obchodních společností, aby pravidelně, například jednou za tři měsíce, podávaly zprávy zastupitelstvu o hospodaření společnosti a významných právních jednáních a rozhodnutích představenstva. Dále navrhujeme, aby představenstva měla povinnost podávat zastupitelstvu ad hoc zprávy například v případech, když objem pohledávek a závazků po lhůtě splatnosti překročí určitou částku, kdy je uložena pokuta státním orgánem za porušení zákona nebo když dochází k významnému propouštění zaměstnanců či naopak odměňování některých zaměstnanců. K ještě větší informační povinnosti by představenstvo mělo být zavázáno vůči dozorčí radě. Tyto povinnosti by měly být upraveny ve vlastnické politice a promítnuty do stanov společností. (U společností, kde hl. m. Praha není výlučným společníkem, musí být tato informační povinnost zakotvena i vůči ostatním akcionářům, aby nedocházelo ke zvýhodňování jednoho akcionáře.)
- Zavedení povinnosti představenstva a dozorčí rady každoročně zhodnotit svou činnost. Součástí výroční zprávy by měly být zprávy představenstva a dozorčí rady o své činnosti. V rámci těchto zpráv by měl být věnován prostor i jednotlivým členům těchto orgánů, aby mohli být identifikováni neaktivní členové. Rozsah podávaných informací by měla blížeji vymezit Rada tak, aby bylo zaručeno, že budou dostatečně vypovídající.
- Větší otevřenost městských obchodních společností vůči veřejnosti. Město by ve stanovách předně mělo deklarovat městskou společnost jakožto povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Navzdory konstantní judikatuře soudů totiž některé městské společnosti odmítají poskytovat informace s odkazem na to, že nejsou povinný subjekt. Městské společnosti by také měly zveřejňovat smlouvy a informace o všech vypsaných zakázkách (vyhlášení soutěží, jejich průběh a výsledky), ne jen o těch, u nichž to vyžaduje zákon o veřejných zakázkách, který je k sektorovým zadavatelům velmi benevolentní. Tato pravidla by se měla vztahovat nejen na společnosti ovládané hl. m. Prahou, ale i jejich dceřiné (vnukovské atd.) společnosti. K tomu by mohla sloužit vnitřní pravidla společností, která by upravovala povinnosti při zadávání zakázek nad rámec povinností sektorového zadavatele. Městské společnosti by měly zveřejňovat i informace o potenciálně problémových výdajích, např. výdajích na sponzoring a inzerci, a na svých webových stránkách by měly deklarovat, jaké druhy sponzoringu jsou v souladu se strategickým rozvojem společnosti. Za vhodné považujeme i zveřejnit evidenci majetku a způsob, jak s ním společnost nakládá (zda ho prodává či pronajímá, komu, za jakou částku...).

- Důslednější kontrola. U významných městských společností by měl být zřízen výbor pro audit, který by vykonával činnost výboru pro audit dle § 44 odst. 3 zákona o auditorech. Finanční výbor by měl být pověřen kontrolou hospodaření s majetkem hl. m. Prahy, který je svěřen městským společnostem (např. Pražská vodohospodářská společnost, a.s. spravuje majetek hl. m. Prahy v hodnotě 42 miliard), a finančními prostředky hl. m. Prahy, které jsou městským společnostem poskytnuty (např. přes 12,5 mld. Dopravnímu podniku hl. m. Prahy, a.s.).
- Zvýšení pravomocí dozorčí rady a valné hromady. Ve stanovách by měla být vymezena důležitá právní jednání, o nichž rozhoduje dozorčí rada či valná hromada, nebo které alespoň podléhají jejich souhlasu. Může jít o uzavírání smluv, jejichž plnění přesáhne určitou výši; rozhodnutí o zahájení zadávacího řízení na zakázku od určité hodnoty; dispozici s nemovitým majetkem od určité hodnoty; rozhodnutí o významných investicích; či rozhodnutí o založení a zrušení dceřiných společností a o účasti v jiných obchodních společnostech.

Byl bych rád, kdybyste se jako gesční radní alespoň o některá z uvedených opatření zasadil. Budu se těšit na odpověď a na případné přiblížení vašich plánů ohledně akciového portfolia hl. m. Prahy. Zastupitelský klub Pirátů při přípravě opatření nabízí potřebnou podporu a pomoc.

Projednání a řešení návrhů a podnětů členů zastupitelstva, a tedy i tohoto podnětu, je vyhrazeno Radě hl. m. Prahy (§ 68 odst. 2 písm. d) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze). Vzhledem nutnosti projednání tohoto podnětu Radou hl. m. Prahy žádám o písemnou odpověď ve lhůtě 30 dnů od obdržení tohoto dopisu (§ 51 odst. 3 písm. b) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze).

Za zastupitelský klub Pirátů

Adam Zábranský, zastupitel hl. m. Prahy za Českou pirátskou stranu.